

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Naročnina znaša
za vsako leto 24 K., pol leta 12 K., 3 mesece 6 K. — Na naročbe brez dopolne naročnine ne upravlja ne ozira. Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nefrankovana pisma se ne sprejemajo in rokopiši se ne vračajo. Naročnino, oglase in reklamacije je pošiljati na upravo lista

UREDNIŠTVO: ul. Giorgio Galatti 18. (Narodni dom.)
Izdajatelj in odgovorni urednik ŠTEFAN GODINA. Lastnik koncesij lista „Edinost“. — Natisnila tiskarna koncesija lista „Edinost“ v Trstu, ulica Giorgio Galatti št. 18.
Poštno-hraunilnični račun št. 652.841.

Izhaja vsaki dan.
Tudi ob nedeljah in praznikih ob 5. uri. ob ponedeljkih ob 2. uri zjutraj.
Posamične številke se prodajajo po 3 novč. (6 stotink) v mnogih tobakarnah v Trstu in okolici. Ljubljani, Gorici, Celju, Kranju, Mariboru, Celovcu, Idriji, St. Petru, Sežani, Naborini, Novemestu itd.
Vlase in naročbe sprejema uprava lista „Edinost“, ulica Giorgio Galatti št. 18. — Uradne ure so od 2. pop. do 4. sreder. — Cene oglaševanja 16 st. na vrsto peti; poslanice, samrtnice, javne zahvale in domači oglasi po pogodbi.
TELEFON šte. 1157.

Vojna na skrajnem Vzroku.

(Brzjavne vesti).

Vprašanje glede premirja.

PETROGRAD 23. Iz Rusije gredo ve like množice mladih častnikov na skrajni Vzrok. Razni vojni dopisniki se vračajo zopet na boj šče. Ruski slikar Hlek Krovačenko odputuje naravnost k Linaviču, ki ga je tjakaj povabil, terej tudi znamenje, da ne pride še do sklepa miru.

Dogodki v Rusiji.

PETROGRAD 23. (Petrograjska br. agent.) Namestnik Aleksejev je odpuščen od svoje službe, toda obdrži svoje dostojanstvo kakor generalni adjutant ter je poklican v državni svet. Minister za notranje stvari je za mesec dni prepovedal izdajati dnevnik „Rus.“.

Namestnik na Kavkazu pravi v neki brzjavki in ministra za vnaje stvari, da so privatne brzjavke o dogodkih v Erivanu neresnične. Temkaj vlada mir, le po vaseh je razpoloženje napeto.

Brzjavne vesti.

Cesar v Brucku ob Litvi.

BRUCK ob LITVI 23. Cesar je danes zjutraj došel semkaj inšpicirat čete druge stoletne dobe. V njegovem spremstvu se nahajajo nadvojvoda Friderik, vojni minister FZM Pittreich, generalni adjutant grof Paar in baron Boftas ter vojni atašej inozemskih držav. Cesarja so v sprejeli: zborni poveljnik, general konjenišva grof Uexhüll, ogrski nadžupan in podžupan, od avstrijske strani okrajni glavar in mestni načelnik. Nato je cesar prišel inšpicirat čete.

BRUCK ob LITVI 23. Popoldne je bil pri cesarju dvorni obed, katerega so se udeležili nadvojvoda Friderik, Leopold Salvator, in Fran Salvator, vojni državni minister Pittreich, ministerski predsednik Fejervary, generaliteta, samostojniki čet, avstrijski in ogrski dostojanstveniki mesta in županije. Po obedu je imel cesar cerele.

Baron Fejervary v Brucku ob Litvi.

BUDIMPEŠTA 23. Ministerski predsednik baron Fejervary je došel danes ob 10. uri predpoludne v Bruck ob Litvi, ter se je s kolodvora odpeljal v cesarjevo stanovanje, kjer je bil v sprejet od cesarja v posebni avdijenci.

BUDIMPEŠTA 23. Ogrski koresp. biro poroča iz Brucka ob Litvi: Avdijsca ministerskega predsednika barona Fejervary ja je trajala 1. in pol ure. Po avdijenci je bil ministerski predsednik baron Fejervary povabljen od cesarja na obed. Ob 4. uri popoldne se je ministerski predsednik vrnil v Budimpešto.

PODLISTEK.

232

Prokletstvo.

Zgodovinski roman Avgusta Šenoe. — Nadaljeval in dovršil I. E. Tomič.

Prevel M. O.—S.

— Ha, ha! Tvoja pamet je čisto posivela, Giacomo. Kako vraga naj Badoer, imajoči pri sebi pisma proti nama, prespi pod najino streho? Mari se mu ni pamet zmešala.

— Zakaj? Zakaj?

— Ma, asino! je planila Lukrecija in napravila z roko kakor da prebada človeka z nožem. Capisci?

— Si! Si! Si! je ugibal zdravnik ter gledal žensko prestrašeni očmi.

— Ali bi pa izvedeli, kje je bil?

— Ah, kaj bi? Oa ni tu nikomur nič rekli.

— A ti bi?

Zakonska dvojica Klein.

DUNAJ 23. Kassijsko sodišče se je danes bavilo s pritožbama ničnosti obeh zagovornikov in državnega pravdnika o kazenski raspravi Klein. Vse ničnostne pritožbe so bile odklonjene.

Novo špansko ministerstvo.

MADRID 23. Novo ministerstvo je sestavljeno nastopao: Monterios predsedništvo, Garcia Prieto notranje stvari, Saint Roman vnaje stvari, Ursar & ane, general W yler vojno, Villanueva mornarico, Romanones poljedelstvo, Pena pravosodje in Malado uk.

MADRID 23. Novo ministerstvo se ne predstavi parlamentu. Uradni list najbrž priobči raspust zbornice.

Švedska in Norveška.

STOKHOLM 23. List „Nya Dagligt Allehanda“ hoče vedeti, da je vlada v torek podala svojo ostavko. List zahteva, naj se sestavi ministerstvo iz vseh strank, to je koalicijsko ministerstvo. „Aftonbladet“ pravi, da je pričakovati, da prva zbornica ne podeli sedanje vlade, da se pogaja z Norveško. Večina druge zbornice stoji približno na vladnem stališču, vendar pričakuje tukaj ostrih napadov na vlado.

Francoške vojne ladije na Kretu.

TOULON 23. Poveljnik sredomorske eskadre je prejel ukaz, naj pripravi enega ali dva križarja, da za slučaj odplujeta na Kretu.

Francija in Nemčija.

PARIZ 23. Na današnjem ministerskem svetu, ki se je vršil v palači Elysee, je ministerski predsednik in minister za vnaje stvari Rouvier poročal o stanju pogajanj, ki se vršijo z Nemčijo in ki napredujejo normalno. Potrjuje s, da je bila nota, uročena včeraj nemškemu poslaniku Radclinu, istočasno izročena vsem velevalstim.

PARIZ 23. „Petit Parisien“ poroča iz Londona, da je minister vnajih stvari markiz of Lansdowne glede note izjavil francoskemu poslaniku, da ista popolnoma odgovarja nazorom angleške vlade.

Muraviev pride v Petrograd.

PETROGRAD 23. Sedanji poslanik v Rmu, Muraviev pride v kratkem v Petrograd.

Odlikovanje.

BEROLIN 23. „Staats-Anzeiger“ je priobčil, da je cesar Viljelm podelil red črnega orla med drugim tudi predsedniku avstrijske gospodske zbornice knezu Alfredu Windischgrätzu.

Ministerstvo Ralli.

ATENE 23. Ralli je že prisegel. Novo ministerstvo bo sestavljeno jutri. Delyannisti bodo preosnovali svojo stranko ter izjavljajo,

— Hm! Zakaj ne? Ali nima človek pravice, da pogazi kačo, ki se dvigne, da bi ga ugrzala na smrt?

— Ali beneško sodišče?

— Kaj, sodišče? Midva bi tej la. Celo iskali ne bi ga, ker nočijo, da bi tukajnji ljudje izvedeli, da se v mestu mudi beneški ogleduh. Ali bolje je tako, dobro nama pojde. Ne boj se, stara trebušina. Ne ubijaj si mnogo glave radi tega, to bo moje opravilo.

— Verujem, verujem, da se rada spuščaj v take posle. To so ti res čisti posli! se je začel Cavagnoli jeziti in obraz mu je žarel o tem.

— Kaj? Kaj? je zakričala Lukrecija porogljivo in je začela gledati, nagnivša se, stareu v obraz. Ljubosumnost! Ljubosumnost! Ha, ha, ha, ha! Misericordia. Hvali Boga, da živiš, ti lojeni stari klopec. Pojdi!

Tu ga je sgrabila Lukrecija za obe rameni, obrnila ga na peti, pahnila ga v sobo, zaprla vrata od zunaj in vskliknila:

— Felice notte!

Potem je šla lepa Benečanka, da se navzije lepe mesečine.

da je neizgibao potrebno uvesti nove davke, ako se hoče napraviti ravnotežje v proračunu.

Upor proti novi vladi na Ogrskem.

KOLOSZVAR 23. (Ogrski biro.) Na današnji glavni skupščini mestnega municipalnega odbora, je bilo sklenjeno, da se municipalnim uradnikom in magistratu zaukaže, da ne izvrše odredb neparlamentarne vlade, glede pobiranja davkov in novačenja. Magistratu je bilo prepovedano podpirati poslovanje vlade. Uradnike je treba ščititi proti vsakemu napadu in vsaki škodi, ki jo bodo trpeli radi obrambe države.

O naši šolski mizeriji in njenih posledicah.

(Dopis.)

IV.

Tako je poskrbljeno za šolako vsaj tisočev slovenskih otrok v Trstu! Tujinci režejo naši mladini ta kruh. In če je prišel kdo naših blizu, ne more in ne sme, in se boji, ker gospodar to mu — tujinci.

Isti žalostni pojav opazujemo tudi na onih redkih slovenskih možeh, ki so se vendar povzpeli višje po službeni lestvici, na čemur pa se imajo v ogromni večini slučajev zahvaliti le okolnosti, da ga ni bilo sposobaega tujinec, ki bi ga bili mogli postaviti na dostojno mesto. Tudi taki naši možje, pravimo, ki so se povzpeli v višje lestvice, nam ne koristijo mnogo. Nočemo reči; Bog se daj, da se nam ti možje izneverjajo. O ne. Se svojim arcem so naš, povsem naš, in vsru jim gotovo gori želja, da bi nam koristili... In vendar — ne koristijo! Vsaj toliko ne, kolikor smo se morda nadejali od njih. Radi bi — ali ne gre. Kje je vzrok? V našem slovenskem podedovanem grebu, o katerem smo govorili v prvem teh člankov. Radi bi, tudi spretnosti in sposobnosti imajo za to, ali ne morejo, ker — si prav ne upajo. Mi Slovenci smo izrezljani — in v tem se pač najizraziteje kažemo sinove splošnega velikega slovanskega plemena — iz mehkega lesu: lipa je simbol našega splošnega narodnega značaja. E, da smo mi rezani iz takega lesu, kakor so v. pr. Madžari! Mehki smo — testo, ki mu dajš lahko oblike, kakor se ti poljublja, mehki, če se gibljemo v nizavah širokih slojev, in mehki tudi, če smo se slučajno vspeli v višje sfere. Tu gori smo obdani zopet od tujincev. Ti pa imajo krepkejo voljo in energijo. Pa ne le to, da nam tujinec imponuje se svojo energijo in da le preradi klonemo pred njegovo krepko voljo. Še huje zlo je, da se mi Slovenci tako lahko dajamo narkotizirati od tujinec, da se tako lahko puščemo tudi prepričavati od tujinec, da smo slednjič celo uverjeni, da

prav in dobro delamo, ko si pri-
svajamo nazore tujinec, na kar —
seveda — postopamo tudi v smislu tujinskih želja. Izlasti gospodje, ki so se povzpeli višje, se kmalu nekako uživljajo v tisti nam Slovencem neugodni milieu, v katerem žive in poslujejo, pričujejo se nekako vzdihu v tistih sfarah in počasi se jim razgubi oro pravo intenzivno čustvovanje in smisel za to, kar više doli razburja, boli in peče njihov lastni narod...!

Ravnokar rečeno nam pojasnjuje enega glavnih vzrokov, zakaj ne more priti naše tržaško šolsko vprašanje in mi tržaški Slovenci ne iz šolske mizerije. Kaj mere narod, kaj morejo stariši sami? Posledaji morejo pa sborovati, sklepati resolucije, kričati, pošiljati proteste in urgencije, in apelirati celo na forum evropske civilizacije. To je vse lepo, hvalevredno in je v vsi čast našemu življu, ki toli žilavo vstraja v borbi za kulturne potrebe. Moralno je to v čast, praktično pa ne dovaja do nikakega rezultata. Vsi protesti in vse grožnje naroda samega ne hasnijo, ako pa drugi činitelji, ki imajo besedo na tem — bili to zastopniki naroda, bili državni funkcionarji — ostajajo apatični in indiferentni.

Naše mnenje je torej takole, da naše nesrečno šolsko vprašanje se izlasti tudi zato ne more makniti z mesta, ker osebe, ki imajo po svojem položaju kolikor toliko moči in vpliva, ki so uverjene o opravičenosti našega ljudskega šolskega postulata in ki bi nam tudi rade pomagale, ne razvijajo dovolj energije in ne zaustavljajo vsega svojega vpliva!

Ali treba Slovencem še nove politične stranke?

(Dopis s Kranjskega.)

To vprašanje razpravlja že v nekaterih številkah novi politični tečnik „Naš list“ v Kamniku. To je list, ki se (z nami vred) ne strinja ne z eno, ne z drugo slovenskih političnih strank na Kranjskem. V tej slovenski kronovini traša strankarsko-politični boj že več let. Mi ga obojamo ves čas radi oblik, v katerih se vodi ta boj. Z nami vred obžalujemo ta razdor tudi skoro povsodi ob jezikovnih mejah, osebno na Štajerskem, Koroskem in v Istri. V tej poslednji kronovini razlaga posebno lepo svoje nevtrarno stališče „Naša Sloga“ v Pulj, ki v predzadnji in zadnji številki tako rahlo, čuteče in pravičnodmolužno že zdaj pozdravlja slovenske in hrvatske učiteljske, ki bo meseca avgusta ondi zborovali. — Ker bi nekateri nezadovoljneži hoteli tudi v Istri zatrositi razpor, zato jih „Naša Sloga“ svari po očetovsko tako le: „Razlovojeni mi v Istri, moremo li vsepešno odbijati napade kompaktne

XXIV.

Slab je spal sromak Cavagnoli po tisti grozni prisegi pod jabolkom. S prva ga je bila uspavala sila rudečega vina, da je začel celo glasno smrčati. Ali ta blaženi mir ni trajal dolgo. V spanju so ga obletavale grozne slike. Najprej je videl starega novčarja Mehela, kako stopa, noseči velik nož, proti njegovi postelji. Udrte čdi mrtveca so zjale v nesrečnega zdravnika, zobje so mu škripali, a v mesečini se je zablestel nož. Malopridnež, je zahrpel strah, pojel si svoje cekine. Prišel sem, da jih izrežem iz tebe. Zdravnik je zastokal silno. Tedej se mu je zdelo, da ga Badoer vleče okolo mesta Zagreba. Treščil se, je letal zdravnik okolo v krogu, krvav pot mu je tekla s čela, vsaki hip se je izpodtikal, padel, pa se zopet dvigal in letel dalje, dalje, kakor da ga strela nosi. Že se je bil precej odmaknil od napadalca. Males se je ozrl. Groza! Badoer je rasel bolj in bolj podobno orjaku, rasel do neba, a pred njim se je izpodtikalo deset ostrobojih, krvočih psov, ki so bili nenusmiljeno na sledi siromašnemu zdravniku. „Hue! Hue!“ je breščal Badoer, „Haf!

Haf!“ so lajali psi. Še dva, tri korake in klati ga začno, raztržejo ga. Že se upogiblje, že se ima sesuti. Ha! Tu so mestna vrata! Skočil je notri, zaprl jih za seboj. Rešen je, hvala Bogu! Da, rešen!

Badoer je porastel še bolj in je, spustivši se v grohoten smeh, preplezal zid, a ljuti psi so skočili za njim. Gonja se je zopet začela. Zdravnik se je začel križati, moliti. Nič ni koristilo. Hotel je pobegniti v drugo ulico, ali jeden psov je priletel predenj — zdravnik je hotel v drugo ulico, ali že je bil tu drug pes. Od povsodi obkoljen, ni vedel, kje, ni vedel, kam. Še je zbral moči, da bi poletel na trg, v cerkev sv. Marka. Tu je nehala peklena sila. Kaj? Zvon zvonj, mal zvonec kakor za grešno dušo zločina, ki ga spremljajo na večala. Blizo cerkve je, skoro na pragu. Tu ga je dotekel pes, zastavil mu pot z zobmi, držal ga kakor z železnimi kleščami, da se ni mogel niti makniti. Tu se je stegnil orjak Badoer, stegnil roki, stgnil prste, dva vatla na daleč, sgrabil ga okolo pasa. Ha! Ha! je zakričal orjak, sedaj si moj. Tu stoji večala pred cerkvijo. Krvnik, na, obesi ga! (Pride še).

italijanske stranke? To nam vpeva komaj zjed njenim nasproti večemu številu nasprotnikov.

Vaško neutemeljeno deljenje bi torej škodovalo narodni stvari in bi, doledno koristilo narodnim protivnikom. More-li to dopustiti hrvatski učitelj? More-li hrvatsko svečeništvo dopustiti, da se vsi pri nas liberalna in klerikalna stranka? Večina hrvatskega svečeništva se izogiblje vsakega razpora in ne želi deliti v narodnih moči, zavrača sirenske glasove s Kranjskega in se ne ozira na pisanje novin zunaj Istre. Svečeništvo ne želi tega tudi zato, ker bi s tem izgubilo ljubav svoje črede, ker bi to nje ne koristilo, ne moralno ne materialno, a vera bi bila še največ izpostavljena nevarnosti.

To pravilno stališče zavzemajo tudi vsi oni slovenski domoljubi, ki niso v taboru liberalcev ali klerikalcev. Teh je veliko število v vseh prej omenjenih slovenskih pokrajinah. Tudi na Kranjskem število teh ni več majhno, kar se je pokazalo že s tem, da so si ti nevtralni slovenski politiki zasnovali celo svoje glasilo, kakoršno je n. pr. kamniški list. Želeli bi še več takih listov, izlasti pa bi želeli, da bi se kateri teh mogel povzdigniti do dnevnika.

To vprašanje, željo po listih, stoječih zgolj na narodnem stališču, ne bi bilo težko rešiti. Veliko preglavico pa nam dela vprašanje o ustanovitvi nove politične stranke. Da je taka želja opravičena z rodoljubno-političnega stališča, to je jasno kakor beli dan in logično, kakor le kaj. Kljub temu je treba previdnosti, predno se lotimo Slovence organizacije nove politične stranke. Ta organizacija stala bi veliko truda in vprašanje je že le, da-li bi kaj koristila, da-li ne bi morda celo prinela novih zmešnjav? Vsi tisti, ki se ne strinjamo ne s liberalci ne s klerikalci, skoro da storimo najbolje, ako se za sedaj omejamo na to, da energično, vztrajno in dosledno branimo svoje narodno stališče in da v tem smislu govorimo možato in brez strahu na obe strani. Tako utegnemo vsaj eno stranko pripraviti do prepričanja, da je bila njena politika v minulosti napačna.

Morda pride ena ali druga stranka slednjič do tega, da bo pripravljena odstopiti od svojih takozvanih »naštel« in v revizijo svojega programa in postopanja v zmišlu, da bo branila v prvi vrsti narodne in gospodarske koristi naroda slovenskega! Ne bi pa bilo umestno, ker bi bilo prezgodaj, ako bi mi hoteli že sedaj ugibati, katera slovenskih strank utegne prej priti do takega spozaanja. A to jedno je gotovo, da bi bilo to velikega pomena za bodočnost naroda našega, ako bi nastopila stranka, ki bi nastopila proti takemu boju, ki v nejkritičnejših časih oboja narod naš in njega zastopstvo v — obnemoglost.

Kdor ima res srca za narodno bodočnost našo, naj razmišlja o tem!

Rusko-japonska vojna.

Trst, dne 23. junija 1905.

Čitatelji nam gotovo pritrdijo, da smo mi dosledno naglašali, da sklep miru nikakor ne bi bil v interesu Rusije, ampak Japonske. Dosledno temu smo bili tudi uverjeni, da se vse pritiskanje iz Amerike in Anglije za sklep miru vrši v sporazumljenju z Japonsko.

V tem večje zadoščenje nam je, da moramo danes citirati tu veljavno pričo za svoj nazor — nemškega polkovnika Gölke, znano in priznano avtoriteto.

Na vprašanje dopisnika »Petr. Vedomoosti«: »Je-li Rusija prisiljena, skleniti mir«, je odgovoril Gölke: »Priznati se mora, da si Japonci niso prijavili le evropske vojne umetnosti, ampak da so tudi izvrstni diplomati. Oni so, ki potrebujejo, in siicer potrebujejo neizogibno miru ter so uprizarili obdobje vnanja vrednot in spretno kampanjo po časopisih, v prilog miru. Možno je celo, da so oni potom svojih zaveznikov Angležev prijavili predsedniku Rooseveltu, da so pripravljene za takojšnja pogajanja za sklep miru....

Gölke je izrekel potem svoje mnenje, da nedelavnost miršala Oyame po pomorski bitki pri Tsushima zamore služiti v jasen dokaz, da Japonska ni v stanju odposlati na bojišče več število čet — kolikor bi jih bilo potrebno, namreč 12 divizij.

Tega ne morejo storiti — je nadaljeval Gölke —, oni nimajo v to ni častnikov ni podčastnikov in teh tudi ne morejo imeti. Oni

so že izpili ves svoj človeški material, ki je sposoben za vojno. Japonci ne morejo doseči nikdar ugodnejih mirovnih pogojev, nego-li sedaj. Brez tehtnih vzrokov ne ostaja nobena zmagovalna armada tako, kakor je ostala njihova skromna tri mesece: popolnoma nedelavna. Res je: oni so ostavili pri Mukdenu najbrže tretjino svoje armade. Ker se pa nahajajo blizu domovine, bi bili morali že davno spopolniti svoje izgube, ako bi zamogli. To se pravi, da so se na eni strani bali posledic za slučaj zmage ruske baltičke flote, na drugi strani pa da imajo na razpolago le še svoje zadnje rezerve. Oni odlašajo z odpošiljanjem istih na bojišče. Oni poznajo Lineviča, njegovo odločnost in neodbejnost, ter se ga bojijo. Lineviča ni lahko oplahiti. Vrh tega se njegova armada nahaja tudi v močnih pozicijah. Sedaj spravljajo Japonci na bojišče svoje zadnje rezerve. Vendar ne napadajo. Omejali se bodo samo na močnejše rekognosciranje, da bodo na ta način nastopali kakor napadalec, toda v resnici ne napadejo.

Gölke je posebno naglašal znamenitost Lineviča ter je menil, da bi bila vojna za Rusijo že davno zmagovalno dovršena, ako bi bil Linevič od začetka vojne vrhu poveljnik. Nadalje je rekel Gölke, da ima armada absolutno nade, da zmaga, da pa mora do jeseni priti iz Rusije na bojišče 3 do 5 novih armadnih vojev, da mora vsak od 424 batalijonov generala Lineviča biti spopolnjen na 900 mož in sicer samimi vojaki. Rusija zamore sedaj odposlati na bojišče z vsakim vlakom po 1000 mož, mesto (kakor do sedaj) 750 do 800 mož z dotičnimi treni itd. Le pet takih vlakov na dan tvori mesečno 120.000 do 150.000 mož. Po dveh mesecih bo imel Linevič armado, ki bo štela 500 do 530.000 mož. Razna tega so za posebne operacije potrebni še 2 do 3 voji. Z eno besedo, ko potrebna vročina in deževna doba, ki sta nezgodljiva za Evropejce, in po gori cmenjenih pripravah, bo mogel Linevič zaprijeti energično ofenzivo s polnimi šansami na zmago.

(Japonci bodo pridobivali tal, dokler se bodo Rusi borili le za pridobitev časa. Ko bo pa zbrana ruska premoč, potem s takoj sprameni bojna sreča. To je vedno povdarjal Kuropatkin s svojim klicem za »potrpljenje«. Drugač pa ne bi mogel delati tudi Linevič. Naglica ne pomaga nič v tej vojni. Torej — potrpljenje. Opomba ured.)

Za prvo dobo, dokler bi še utegnili nedostajati ruski armadi navdušenje, zaupanje v lastno moč in v sposobnosti vrhne vodstva, morajo Rusi razpolagati s premočjo na številu. Potem bo pa vojna tekoma enega leta dovršena, ako Japonska še prej ne zaprosi za mir. Japonci so že dosegli višek svojih naporov; od tudi tudi vzrok njihovi želji po miru, ki jo znajo tako dobro markirati. Gölke je svoje nazore resumiral nastopno: Mir bi bil sedaj za Japonsko mnogo ugodnej, nego-li za Rusijo. Narod, ki igra vlogo take velisile kakor jo igra Rusija, nima pravice, da utakne meč v nožnice, dokler so tričetrti ruske armade še popolnoma nedotaknjeni doma v Rusiji. Ozolnost, da je Oyama zamudil izkoristiti moralni efekt pomorske bitke pri Tsushima, kaže bolje nego vse druge, da so moči Japonske že izrabljene do skrajnosti....

Možnost, da, gotovost za zmago Rusov, je tu — tu je treba le hoteti in primerno napeti moči. Tu gre le za zadnji, toda ruskega naroda dostojen napor.

Ruski patrijotični listi dostavljajo k tem besedam: To vse pravi — Nemec, in pri nas je strašljivcev, ki se zvijajo za mirom. Kaka sramota zanje!

Sedanja vojna in Slovenci.

Ruski list »Novoje Vremja« ima v svoji 10508. številki od dne 18. junija dopis iz Tisa pod naslovom »Južnije Slavjane i vojna«. Dopisnik govori, kako južni Slovani z zanimanjem zasledujejo boj Rusov z Japonci ter se veselo vsakega ruskega vsepa, a so v skrbeh, če je Rusi zadela kaka neugoda. Te simpatije južnih Slovanov do Rusov je treba upoštevati tem bolj, ker so vsi njih sosede, kakor Nemci, Turki in drugi, Rusom bolj ali manj nasprotni.

Preiskava o kapitulaciji Port Arturja.

Iz Petrograda so sporočili: Preiskovalna komisija za kapitulacijo Port Arturja je proučila vsa dokumenta ter je prišla do zaključka, da je bila kapitulacija neobhodno potrebna, ker ni bilo pričakovati pomoči ni od kopne

ni od morske strani. Komisija je začasno ustavila svoje delovanje, ker se veči del prič nahaja v japonskem vojnem ujetništvu.

Roždestvenski in Nebogatov.

Iz Petrograda javljajo, da Roždestvenski še vedno boluje na težkih ranah, ki jih je zadobil v bitki pri Tsushima na glavi in na rokah. Šele v treh mesecih utegne ozdraviti. Admiral Nebogatov je, kakor javljajo, potemnel um.

Avstrijska državna zbornica.

Dunaj 23. Minister za notranje stvari je odgovoril na razne interpelacije glede dogodkov v Domžalah. Minister je na temelju uradnih informacij rekel, da je politična oblastnija, v kljub temu, da ni bilo pričakovati spopadov, poskrbela za ojačenje orožništva, in ko ni isto zadostovalo, je zahtevala novih ojačanj.

Zaprto biralšče nemškega pevskega društva »Andreas Hofer« so demonstrantje obmetavali s kamenjem, valed česar je bilo zadeto mnogo oseb, trije otroci so bili pa lahko ranjeni. Demonstrantje so zahtevali, naj se odstranijo dve črna-rdeči-zlati zastavi, kar je pa slavnostni odbor odklonil z ozirom na privatni značaj svečanosti, kakor tudi, da ni bilo teh zastav videti od zunaj.

Na ulici sta dva orožnika, iz etrabu, da ne bi bila razorožena, rabila bajonet, valed česar sta bili dve osebi ranjeni. Ko so se nemški gostje v spremstvu orožnikov podali na postajo, so bili večinoma ranjeni orožniki, zadeti od kameňa. Padla sta dva strela, eden v smeri proti Nemcem, eden v smeri proti Slovincem. Kolikor se je zamoglo na temelju dosedanjega preiskovanja konstatirati, ni bil nihče zadet. Dva orožnika, ki sta zaprla dohod na kolodvor, sta bila prisiljena streljati, ker je letelo na njih kamenje, a tudi tukaj ni bil nihče ranjen.

Vlada obžaluje, da se je kalil mir med obema narodnostima na Kranjskem, vendar meni, da mora biti zbornica prepričana, da se oblastniji ne more očitati, da je kaj opustila, oziroma, da je nekorektno postopala.

V nadaljevanju prvega čitanja proračunskega provizorija je minister za deželno brambo omenil zadnjih izvajanj grofa Sterberga.

Med došlimi vlogami se nahaja interpelacija posl. Ellenboga in tovarišev na ministra za deželno brambo glede grdega postopanja z delavci v arsenalu vojne morarice v Puli.

Posl. Schönerer je v imenu vsenemcev protestiral proti izjavi ministerskega predsednika, da misli uvesti notranji uradni češki jezik; s čemer se je ministerski predsednik očitajno označil kakor grobar notranjega nemškega jezika.

Uvedenje češkega notranjega uradnega jezika pomenja za Čehe važno dobo v doseg njihovih državnopravnih aspiracij, za Nemce pa pomenja to konec vsakega nemškega ugleda in vsake avtoritete. Nato je govornik omenil odnošaje Avstrije z Ogrsko ter grajal nedelavnost tozadevnega odsaka. Govornik je skušal dokazati, da je resolucija Banffy jeva, ki jo je vsprejela ogrska zbornica, v kolikor i-ta odreka prispevke za skupne stroške, protustavna in protizakonita. Ker sta pa obe zbornici državnega zbora glede vprašanja državnopravnega razmerja zavzeli svoje stališče, je dolžnost avstrijskega parlamenta, da to tudi stori, in zato stavi govornik nujni predlog nastopne vsebine: Poslanska zbornica se izreka za ločitev od Ogrske; pozivlja se vlado, da prične tozadevna pripravna dela. Govornik zahteva, naj se odrazi § 14. ter je prečital vsenemški program, ki stremi za tem, da nemška Avstrija stopi v zvezo z nemškim cesarstvom, nazdravil je cesarju Viljemu, ter navedel njegove marienburški govor, kako ukloniti slovensko preširnost. Govornik je konečno izjavil, da so vsenemci prepričani Bismarkovci ter je dovršil s klicem: »Zivela Vsenemčija!«

Na to je bila debata zaključena. Oba glavna govornika Borčić in Biankini sta se pritoževala, da vlada mačehovski postopa nasproti Dalmaciji. Na to so sledili dejanski popravki. Proračunski provizorij je bil na to izročen proračunskemu odelku.

Na to je prišel v raspravo nujni predlog posl. Schönererja. Isti je v utemeljenje svojega predloga navedel resolucijo Banffy jevo, ki jo je vsprejela ogrska zbornica, izjavivši, da je dolžnost avstrijske poslanske zbornice, da poda na to primeren odgovor.

Ministerski predsednik je izjavil, da se vlada meritorno ne udeleži posvetovanja o predlogu, to prepušča zbornici. Na glasovanju se je pokazalo, da je bilo navzočih 69 poslancev. Zbornica je bila valed tega nesklepčna, zato je predsednik zaključil sejo. Vsenemci so klicali: »Eljen Košut!« Posl. Iro je prišel peti narodno himno.

Prihodnja seja v ponedeljek ob 3. uri popoldne.

Uporaba 25 milijonov za spopolnjenje vseučilišč.

Ministerski predsednik baron Gautschi je v svojem govoru, ki ga je imel v sredo v zbornici omenil, da bo vlada zahtevala izreden kredit 25 milijonov kron za spopolnjenje avstrijskih vseučilišč in tehničnih visokih šol.

Kakor poročajo z Dunaja, se ti milijoni porabijo v nastopne svrhe:

Na Dunaju se na novo zgradi fizičalični institut in se dovrši že pričetno novo poslopje higijeničnega instituta. Prezida se stara tovarna za puške, kjer se namestijo medicinski zavodi; dogradi se tehnika, izlasti se ustanovi kemični zavod na tehnični visoki šoli.

V Pragi se zgradijo nova glavna poslopja za češko in nemško vseučilišče, zgradi se poslopje češkega in nemškega kolegija.

V Inomostu: novo vseučiliščno poslopje.

V Lovu: novo vseučiliščno poslopje, nove zgradbe za klinike, razširjenje tehnike. V Krakovu: bolja oskrb vseučiliščne knjižnice in razne medicinske klinike.

V Gradcu: spopolnitev tehnike.

Dogodki na Ogrskem.

Položaj, kakor je navetal po ubegu ministerskega Fejervary iz ogrsko-hrvatske zbornice pred grozno vseobčo nezaupnico, označa dunajski »N. Fr. Presse« kaj dobro reči: odprla so se vrata v temen prostor, ki mu ni videti izhoda. In ta stara prijateljica Madjarov ne more sedaj drugače, nego da očita svojim dosedanjim varvancem, da kršijo pravice krone. Kako soglasna pa je vsa madjarska javnost v tem kršenju pravice krone, priča dejstvo, da se je tudi večina megatske zbornice, ki je bila doslej vedno več ali manj pod dvornimi vplivi, z nezaupnico obrnila proti istemu Fejervaryju, kateremu je krona na ostentativen način izrazila svoje zaupanje. Konflikt med krono in madjarstvom je torej popolen.

Še neko priznanje je napisala sedaj »N. Fr. Presse«, ki nas zanima v visoki meri, priznanje namreč, da je vsa vnanja politika monarhije prikrojena v prilog ogrskim koristim. To priznanje involvira najhujo obsodbo naše vnanje politike od leta 1867. sem. Veliki interesi so se žrtvovali — osobito na Balkanu — pretenzijam malega ali drznega in monarhiji nikdar prijaznega plemena. Ista »N. Fr. Presse«, ki je vedno podžigala madjarsko nestrpnost in podtikala plamenu uničevanja slovenskih narodnosti na Ogrskem, ker je menila, da bodo ob tem plemenu najboljše vsepevali tudi nemško-židovski interesi — ista »N. Fr. Presse« svari sedaj Madjare v milem tonu, naj ne tirajo dalje te grozne igre, ki more dovesti do perzonalne unije. Ta pa da bi pomenjala popolno osamljenje Ogrske v svetu. Obkoljeni da bodo od samih sovražnikov, in v času, ko celo velike države iščejo zvez, da bodo Madjari stali tu brez nijednega prijatelja.

Nu, »N. Fr. Presse« si menda tudi sama ne domišlja, da bi nje pridiga kaj pomogla. Voditelji madjarskih strank so izkušeni politiki in gotovo niso storili v lahkomisljenosti sklepov, s katerimi zvejo krono na boj. To je tudi povedal predsednik zbornice Justh ministerskemu predsedniku Fejervaryju: Koalicijska ima svoj program in visoki krogi ga morajo vsprejeti, če hočejo imeti mir. In ni dvomiti, da je vsa madjarska javnost tako hipnotizirana po dosedanjih vseh madjarskega šovinizma, da je danes vsa na strani koalicijske in za boj do skrajnosti proti Dunaju.

Drobne politične vesti.

Surovost v nemški armadi. V Poznanju je sražmojster Rakuta obnašal nekega vojaškega novince 20. topničarskega polka tako, da je valed tega umrl. Vzrok je bil, ker je vojak slabo snažil puško. Rakuta so zaprli ter pride pred vojno sodišče.

Domače vesti.

Smrtna kosa. Predvčerajšnjim zjutraj je umrl po kratki bolezni viši uradnik na južni železnici, g. Adalbert Bittner. Pokojnik je bil oduševljen Čeh in Slovan. Že več let je bil člen »Slavj. žitnice«. V svoji uzorni zavednosti je podpiral vsa narodna društva. V svoji slovenski duši se je rado val na vsakem napredku bratskih si narodov, Slovencev in Hrvatov. Bil je eden najgostejših prijateljev naravi in je kakor člen tržiške podružnice »Slov. planinskega društva« redno sodeloval na vseh društvenih izletih. Za njim plekajo uzorna soproga in hčerka-jediniča, neštivilni prijatelji in ravnateljstvo južne železnice, ki je v njem izgubilo enega najboljših svojih uradnikov.

Počiva naj v miru! Rodbini njegovi pa izrekamo iskreno sožalje. Pogreb bo iz predniše žalosti (inspektorat južne železnice) danes ob 10. uri popoldne. Pogreba se udeležijo tudi deputacija tržiške podružnice »Slov. planinskega društva« s predsednikom drom. Pretnerjem na čelu ter položi v imenu društva venec na njegov grob.

Od prijatelja našega lista dobivamo sledeče potože o pokojnikovi osebi:

Pokojni Bittner je bil prototip čške duše, prava korenika. Zastoj bi iskali sličnosti v izločbi slovenskih plemen: zemlja čška je bogata na železu, bogata tudi na železni volji in na karakterju svojih sinov. Sledeči prvemu zakonu narave, daje v osebi sami vsaki predpogoj osebnega in narodnega blagostanja: Čeh je delaven na vsakem polju: v hiši, v službi, v javnosti. Prevzet kristalno čistim patriotizmom in smatrajoči se malim lističem na velikem stebelu, razteza Čeh svoje delo na celoto, on prilagodi svoje osebne potrebe in volje potrebam in volji naroda.

Takov je bil Adalbert Bittner! On je bil Čeh — delaven in skromen v javnosti, ali v intimnosti visokega poleta. Uživajoči najlepšo srečo v svoji hiši, hotel je uživati tudi v prirodi in v postopnem razvijanju še daviške Slavije. Osebito je narava svojim mističizmom in svojim veličastjem očaravala njegovo mehko dušo. Želim svobode in samostojnega miru je bil Bittner veteran v četi naših planincev. Neporušne energije in čvrstega koraka je bil na naših izletih eden prvih za predstraži — vedno neomajen, ne utrudljiv. Njegov tip je bil dobrodošel vsakomur. Nikdar ga ni manjkalo. In sedaj smo ga izgubili. Danes se poslovimo od njega ter mu sporočimo zadnji planinski pozdrav. Lahka mu zemlja!

Mlad planinec.

Je-li res?! Pišejo nam: Na včerajšnjo vašo notico, iz romana na notico »Soče« morem dodati to, da je tukajšnja uprava nove drž. železnice že prejela potrdilo na-črtov za napise na imenovani železnici.

Po teh načrtih je določeno, da bostva v Trstu nemško-laška napisa. Na Opčin bo nemško-slovenski in po Krasu nemško-slovenski!

Tako smo čuli od zanesljive strani. Če pa morda ta vest vendar ne odgovarja dejstvu, je najao potrebno, da kompetentna oblast da primerno pojasnilo.

Shod narodno-radikalnega dijaštva v Trstu. Narodno-radikalno dijaštvo priredi začetkom meseca septembra t. l. v Trstu svoj prvi shod. V ta namen se že sestavlja program shoda, ki je v prvi vrsti namenjen dijaštvu samemu. Razpravljalo se bo na shodu največ o vprašanjih, ki so v najbližji dotiki z dijaštvom. Izobrazba dijaštva, njegovo materialno stanje in dijaško delovanje za ljudsko izobrazbo bodo tvorili glavni del posvetovanj. Na dnevnem redu bo seveda tudi slovensko vaeučilišče ter razna predavanja o nacionalizmu, socializmu, vedi, veri morali itd.

Ferijska društva, ki se udeležijo shoda, priredijo v tržaški okolici več poljudnih predavanj s skiptikonom iz najrazličnejših strok, da pokažejo kaj so se sedaj že naučili. Shod bo torej jako zanimiv in le želeli je, da se ga udeleži kar največje število dijaštva.

Med divjaki in drugo. Prejeli smo: Zadnji praznik sem bil šel, po posebnem povabilu na Kras. Na potu v Brje sem naletel na neko kmetico, ki je gnala s paše. Vpraševal sem jo po tem in onem in reči moram, da se mi je videla prav inteligentna. Tožila mi je, da v Gerjanskem, kamor spada tudi njena vas, nimajo duhovnika že več

časa. Ljudstvo da postaja vedno bolj podvijano, ker ne sliši božje besede leta in leta in je menda tudi ne bo slišalo, ker nam — tako je rekla — nočejo dati duhovnika, dokler ne napravimo novega poslopja za kapelana. Poslopje bi stalo 16.000 — mi pa smo reveži in ne moremo žrtvovati toliko. »Pravijo — rekla je dalje — da je sedanja kapelanija nezdrava in da gospodje mrjejo v njej. Zakaj pa v Gorici umirajo škofje in celo papeži v Rimu — ki biva v palačah. Po teh besedah sem ženo pozdravil, ker sva morala narazen. Njene besede pa priporočam merodajnim krogom za uvaževanje.

Na Brjah sem našel same prijazne in precej probujene ljudi. Ko sem se povrnil v Nabrežino, me je na kolodvoru vprašal neki uslužbenec: »Bitte, nach Triest?« Ker mu nisem odgovoril, je dostavil: »Prego, per Trieste?« In ker mu tudi na to vprašanje nisem odgovoril, je mož — molčal! Na slovenski zemlji povprašujejo potnike v nemškem in laškem jeziku — samo v domačem slovenskem jeziku ne!

Med vožnjo v Trst sem doživel slučaj, ki bi ga pričakoval le med divjaki, nikakor pa ne med Italijani.

V vozu nas je bilo do 40 oseb. Poznal sem le dve osebi in sicer enega Slovenca in pa profesorja Moserja; drugi so bili Italijani.

Slovenski sopotnik je govoril z nekim železničarjem slovensko. Med Italijani se je pa našel neki »gospod«, oseba civilno otlečena in z nročniki — ki je slovenski govorici za brizgal na vso moč!! Ko smo dospeli na postajo sv. Križ, je nekdo izmed Italijanov rekel: »Sveti Križ, čemur se je ostala druhal smijala, a neki Možč (Mose) je menil: »Kako t-žo je to (namreč ime sv. Krž)!!

Mene je ogorčilo tako početje od strani ljudi, ki se hočejo šteti med olikance. To je brezobraznost brez primera, ako na slovenski zemlji zasramujejo slovenski jezik in plujajo nanj! Če pa so kedaj vjeli kaj, kar so zaslužili, potem pa jadkujejo kakor stare babe! Sram jih bilo — divjake!!

Letošnja glavna skupščina družbe sv. Cirila in Metodija za Istro. (Pisnetki iz poročila tajnikovega).

Poročilo omenja Ciril-Metodskih »zidarjev« v Zagrebu. To ime nosi mala četa vrh družbinih prijateljev. Tem se ima družba že mnogo zahvaliti. Osi prirejajo sija na zabavo in nabirajo po načelu: kamen do kamena palača. Na njih bremeniti tudi razprodavanje narodnega kolka. Tudi nekaj zapuščina je bilo v minolem letu. Največi sta bili: po pok. Iv. Nep. Petrovič v Varaždinu z 2000 kromami in Sidona B. k. ča na Danaju s 5000 kromami. Med družbine ustanovitelje so pristopili 4 novi člani. Sploh ima družba mnogo dobrotnikov in to je tolažljivo. V tem rodoljubnem krogu zavzemlje mladina častno mesto. In sicer srednje in visokošolska mladina. Dalje so se v minolem upravnem letu spomnili družbe tudi razni denarni zavoti. Vsem bodi najgloblja zahvala in priporočilo za bodočnost. Vsi dohodki v minolem upravnem letu so znašali 48.426 K 79 stot. Ta dohodek zaostaja sicer za osem v upravnem letu 1903, vendar priča tudi ta znesek o velikih ljubeznih, s katero vsakopni narod spremlja družbino praznetno delovanje v Istri. Tu opominja poročilo, da bi eventualno zaostajanje v dohajanju prispevkov moglo spraviti v nevarnost družbo samo, pa naj bi se to zaostajanje kazalo kakor refleks ekonomskih, ali političnih odnosa:jev v naših krajih, ali pa kakor popuščanje v interesu za našo istrsko stvar. Dohodkov je bilo — kakor že rečeno — 48.426 K 79 stot., izdatkov pa — 74.379 K 73 st. Primanjkljaj minolega upravnega leta znaša torej 25.952 kron 94 stot. V nadaljnjih izvajanjih podaja poročilo nekoliko pojasnila o tem primanjkljaju. (Pride še.)

Novo društvo. C. kr. namestništvo je vzelo na znanje pravila novega društva: Gorško kmetijsko društvo v Gorici.

Nova Tržačana. Domovinsko pravico v Trstu sta zadobila Martin Krasovec iz Tominje pri Ilir. Bistrici in Fran. Smončič iz Št. Petra na Notranjskem. Zadnji je podaril ob tej priliki 1 K za moško podružnico sv. Cirila in Metodija.

Toča. Včeraj popoldne ob 1. uri je toča udela poljske prdelke in sadje v Bohinjski Bistrici.

Prva filozofinja na Kranjskem. G. čna Marija W. irgler iz Krškega je napravila

po dovršenih studijah filozofije izpite s slovenskim in nemškim učnim jezikom s prav dobrim uspehom.

Zaboden z nožem je bil sinoči okoli 10. ure in pol 27 letni krčmar Anton Maglic, ki ima krčmo v ulici del Solitario št. 5, a stanuje v ulici del Salice št. 11. Zabol ga je bil eden njegovih gostov, in sicer v levo stran vratu. Mej krčmarjem in pivcem je bil namreč nastal prepri, ki se je kmalu spremenil v pretep. Iz kavarne Goldoni so telefončaim potom pozvali na pomoč zdravnika se zdravniške postaje, ki je ranjenemu krčmarju obvezal vrat in ga dal potem odvesti v bolnišnico. Rana je precej nevarna.

Društvene vesti in zabave.

»Konsumno društvo« (»Narodni dom«) pri sv. Ivanu je imelo predminolo nedeljo svoj redni občni zbor. Udeležba je bila pravega. Poročila so se vzeli naznanje z zadovoljstvom, ker kažejo, da zadruga lepo napreduje.

Na volitvi novega odbora, ki se je vršila v navzočnosti c. k. notarja Zencoviča, so bili izvoljeni:

Pradednikom Ivan Marija V. atovae, odborniki: Ivan Mikelue, Fran Ponikvar, Josip Negode, Josip Jaklč, Anton Švab, J. R. že, Hinko Schmid in Josip Cula; nadzorniki: Josip Fonde, Ivan Črne, Ivan Marija Udovič, Angelj Jurkič in Anton Bukler.

Podružnica vojaškega veteranskega podpornega društva v Skopem na Krasu priredi v nedeljo dne 25. t. m. plesno zabavo, na kateri bo aviral oddelček društvene godbe pod vodstvom Kapelnika Antona Wagnerja. Čisti dobiček je namenjen za podporo bolnim članom.

Darila.

Za novo podzemsko jamo »Dimnice« v Slivjah so darovali tržaški podružnici »Slov. plan. društva«:

Gg.: Ingenieur I. Šega 30 K. Dr. V. Gregorič, zdravnik S. žana, J. Hočevvar, Fr. Matejčič, c. kr. deželni šolski nadzornik, Dr. M. Pretner, odvetnik, M. Pretner, vodijs, Dr. O. Ryšer, odvetnik po 20 kron. M. Kerže, trgovec, A. Bogdanovič, veletržec, Prof. I. Jesenko, c. kr. šolski svetnik, Ernest Pegan trgovec, F. Počkaj poštni uradnik, neimovnanec z Gročane po 10 kron. R. Abram, c. kr. avskultant, Prof. G. I. Merhar po 5 K. G. Cilenšek župnik Poljane 4 K 90 st. V. Bežek c. kr. ravnatelj, Dragotin Škovič poštar in posestnik Črnikal po 2 kron. Grač. Stepančič veletržec 25 kron. Na občen zboru podružnica nab. al g. dr. V. Gregorič 38 kron.

Porotno sodišče.

Razprava dr. Stanič-Pittoni.

Včeraj je bila z. čela kazenska razprava proti 33 letnemu Valentinu Pittoni, doma iz Kormina, kakor odgovornemu uredniku lista »Il Lavoratore«, radi razžaljenja časti p. tom tiska, in sicer na zatožbo odv. dr. Staniča. Predsedoval je razpravi sodni svetovalec P. derzoll; v. t. sta bila sod. svet. Codrig in Andrieh. Tožbo je vzdrževal tožitelj dr. Stanič sam, a učenčev branitelj je bil dr. Robba.

Zatožba astoj iz dveh delov. Prvi del je tvoril zatožbo, o kateri se je že vršila razprava dne 7. decembra m. l., katera razprava je končala z oprostanjem. No, to razsodbo je pa kasacijski dvor razveljavil, ker so bila na istoj razpravi porotnikom stavljena vprašanja glede dokazov resnice o dogodkih, ki so se višli v privatnem življenju tožitelja, kar pa zakon izključuje. Drugi del zatožbe je pa nov in se nanaša na žaljenja, nahajajoča se v članku, ki je bil objavljen v listu »Il Lavoratore« že po onej razpravi, in sicer dne 20. decembra m. l.

Včerajšnja razprava je bila jako viharna. Tožence je prevzel vsi odgovornost glede inkriminiranih člankov in je izjavil, da boče dokazati resničnost vseh trditve, ki se nahajajo v njih člankih, in radi katerih trditve je tožen. Z. t. m. je branitelj dr. Robba predlagal celo vrsto prč, ki bi dokazale resničnost onih trditve. Tožitelj dr. Stanič je tu izjavil, da se ne protvi tem predlogom, pač pa je opozoril, da zakon ne dovoljuje dokazati resnice glede trditve, ki se nanašajo na privatno življenje. Na to se je branitelj odrekel zasnajanju onih, po njem prej predlaganih prč, ki bi imele pričati o tožiteljevem privatnem življenju.

Sledajšč je prišlo do burnih prizorov mej tožiteljem in tožencem ter braniteljem. Sodni dvor je pa sledajšč sklenil, da se razprava odgodi do prihodnjega zasedanja porotnega sodišča, in da mej tem preiskovalni sodnik zasliši po branitelju predlagane priče.

Zadnje brzojavne vesti.

Dogodki v Rusiji.

PETROGRAD 23. Viša tiskovna oblastnija je časnikom prepovedala, da ne smejo v bodoče tolmačiti nagovora, ki ga je car Nikolaj imel na odposlanstvo zemstev. Kakor vzrok navaja omenjena oblastnija, da so nekateri časniki besede carjeve tolmačili v smislu, da bo naredno zastopstvo sklicano na enakih podlagi, kakor se isto nahaja v konstitucionalnih državah. Besede carjeve pa niso kazale na nič več, da se državni osnovni zakoni spreminjajo.

Trgovina.

Bo: zna poročila dne 23. junija.

Tržaška borza.
Napoleon K 19.1 — 19.14 —, angleške lire K — do —, London kratk. termin K 240.15 — 240.60
Francija K 95.45 — 95.60 Italija K 95.50 — 95.65
italijanski bankovci K — — —, Nemčija 1. 117.30 — 117.60, nemški bankovci K — — —, avstrijska enotna renta F 100.20 100.60
krona renta K 66.80 — 7.0 italijanska rent — — —, kreditne akcije K 59. — — — 61 —
državne železnice K 65 — — — 67 —, Lombard 85.50 87.00 Lloydova akcije 67.2 — 67.7 —
Srečke: Tisa K 338.50 — 342.50 Kroat K 482.50 do 492.50, Bodenredit 1880 K 306 — 313 —, denredit 1889 K 308.75 313.75 Larka K 142. — do 144. — Sbrake — — — do — — —
Dunajska borza ob 2. uri pop.

	predvčeraj	danes
Državni dolg v papirju	100.00	100.80
„ „ „ srebru	10.85	10.80
Avstrijska renta v zlatu	119.60	119.50
„ „ „ kronah 4%	10.45	10.35
Avst. investicijska renta 3 1/2%	93.21	93.05
Ogrska renta v zlatu 4%	117.90	117.20
„ „ „ kronah 4%	97.35	96.80
„ „ „ 3 1/2%	88.55	88.05
Akcije nacionalne banke	1612. —	1610. —
Kreditne akcije	661.80	658. —
London, 10 Lstr.	240.20	240.22 1/2
100 državnih mark	117.32 1/2	117.31
20 mark	23.48	23.47
20 frankov	19.11	19.12
100 ital. lir	95.70	95.50
Cesarski cekini	11.31	11.31

Parizka in londonska borza.
Pariz. (Sklep.) — Francoska renta 97.90, italijanska renta 105.95, španski exterior 90.27, akcije otomanske banke 601 —. Menjice na London 251.50.

Pariz. (Sklep.) Avstrijska državna železnica 720 — Lombardi — — —, avstrijska turška renta 87.70 avstrijska zlat. rent. 100.15, ogrska 4%, zlat. rent. — — —, Lombardi 480 —, turške srečke 132 —, parizke banke 13.60, italijanske kreditne akcije 77.4 —, akcije Rio Tinto 15.36, Slabstn. — — —, London. (Sklep.) Konsolidirani dol. 90. 1/2, Lombardi 3%, srebru 27 1/2, španska renta 89. 1/2, italijanska renta 106 —, tržni diskont, 2 —, menjice na Dunaju — — —, dohodki banke — — —, izplačila bank. — — —, Mla ita.

Frzna poročila 23. junija.
Budimpešta. Pšenica za okt. K 15.38 40 K 15.40; rž za okt. K 12.18 do K 12.50; oves z okt. od K 11.02 do 11.04; koruza za julij K 11.82 do K 11.84. Pšenica: ponudba zadostna, povpraševanje središnje, tendenca mir a. Prodaja 16.000 met. stot. k maj vzdržano. Koruza z 5 st. nižje. Druga žita mirneje. Vreme: vet r.

Havre. (Sklep.) Kava Santos good a. rago za tek. mesec po 30 kg 43 1/2 frk, za sept 44. —.

New-York. (Otvor.) Kava Rio de Janeiro dohava. Stalno, nespremenjeno, do 10 st. zvišanja. — Prodaja: 5000 vr. č.

Hamburg. (Sklep.) Kava Santos good average za september 36 — za dec. 36 1/2, za marec 37. — za maj 37 1/2 — Vzdržano. — Kava Rio de Janeiro: loco — — —, navadna realna — — —, navadna dobi — — —.

Hamburg. (Sklep.) Sladkor za junij 23.60 za julij 23.50 za avgust 23.95, za sept. ober 22.95 za oktober 20.20, za nov. ober 19. — 0. Mlačno. Vreme: lepo.

Sladkor tuzemski Centrifugal 5 prom. 75. — K 74.50 do 75.50, za maj-avgust K 71.0 do 75.50, Concise in Melis — — —, K 74.50, za maj, avgust K 76. — 75 op. 50

London. Sladkor iz repe surov 11 1/2 — Stalno.

Pariz. Rž za tekoči mesec 16. — rž za julij 15.50, za julij-avgust 15.25 za september-december 15.05 (mirno.) — Pšenica za tekoči mesec 23.35, za julij 23.95 za julij-avgust 23.50 za sept.-december 21.60 (trdno). Moka za tekoči mesec 30.90, za julij 31.05, za julij-avgust 30.90, za sept.-december 29.21 (trdno). Krompirjeve olje za tekoči mesec 50 1/2, za julij 50. — za julij-avgust 50. 3/4, za september-december 51 1/2 (trdno). Spirit za tekoči mesec 55 1/2, za julij 55 — za julij-avgust 54. — za september-december 44. 3/2, mirno. Sladkor surov 84 — (nov 30 1/2 — 30 1/2, stalno) be. za tekoči mesec 34 — za julij-avgust 34 1/2, za oktober-januvar 30 1/2, za januar-april 31 1/2, (stalno) rafinirani 66 1/2 — 67. Vreme: vroče.

Tovarna pohištva

Aleksander Levi Minzi

ulica Tesa št. 52. A (lastna hiša).

ZALOGA:

PIAZZA ROSARIO (šolsko poslopje).

Ceno, da se ni bati nobene konkurence.

Sprejemajo se vsakovrstna dela tudi po osebnih načrtih.

Ilustrovan cenik brezplačno in franko

„SLAVIJA“ sprejema zavarovanja človeškega življenja po najraznovrstnejših kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, ko nobena druga zavarovalnica. Zlasti je ugodno zavarovanje na doživetje in smrt z zmanjšujočimi se vplačili.

Vsak član ima po preteku petih let pravič do dividende.

„Slavija“

vzajemna zavarovalna banka v Pragi. — Rezervni fond 31.865.386,80 K, izplačane odškodnine: 82.737.159,57 K.

Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države z vseskozi slovansko-narodno upravo.

Vsa pojasnila daje:

Generalni zastop v Ljubljani, čegar pisarne so v lastni bančni hiši v Gospodskih ulicah 12

Zavaruje poslopja in premoženje proti požarnim škodam po najnižjih cenah. Škode cenjuje takoj in najkrajše. Uživa najboljši sloves, koder posluje.

Dovoljuje iz čistega dobička izdatne podpore v narodne in obnovenjske namene.

Vabilo.

Tržaška posoj. in hranilnica

registrowana zadruga z omeje. poroštvo

vabi svoje zadržnike na

izvenredni občni zbor

ki bo

dne 1. julija 1905 ob 7. 1/2 uri zvečer

v posojilniških prostorih (v sednici).

DNEVNI RED:

Prememba pravil.

Na obilno vdeležbo vabi

ODBOR.

Opazka: Ako bi ta občni zbor ne bil sklepčen v smislu § 49. zadr. pravil, bo drugi občni zbor 10. julija ob 8. uri in pol zvečer.

TRST, dne 22. jun. 1905.

Pridna služkinja se sprejme takoj v ulici S. Cilino šte. 413.

Velika miza za v skladišče in nova mala tehtnica 100 klgr. držača se takoj proda. Naslov pove vratar hiše št. 24 ulice Belvedere.

Glasovir za koncerte, rabljen, najboljši dunajske tovarne, se proda. — Pleškovic, Corso 26. II.

Nova hiša v Ajdovščini pod št. 43 z devetimi prostori in dvoriščem ter gostilno se proda ali pa odda v najem. Naslov: Andrej Merkeli v Velikih Zabljah št. 82 p. Sv. Križ-Cesta.

Išče se korespondentinja za na deželo na Kranjskem zmožna slovenskega nemškega in laškega jezika. Pismene ponudbe pod št. 100 na upravo »Edinosti«.

Javni ljudski ples bo v nedeljo dne 25. t. m. v »Gostilni Trošt« v Skorklji (na desno rojanske cerkve navzgor). Svirala bo 15 mož močna godba na pihala. Plesalo se bo na v to nalašč napravljenem podu. Vsak komad 10 st. (5 nč.). Krasna lega, svež zrak, senčnati vrt.

Mladenec več knjigovodstva z večletno prakso, zmožen slovenskega, italijanskega, hrvatskega jezika v govoru in pisavi ter deloma tudi nemškega išče službe. E entuvelno tudi samo pol dneva. Ponudbe pod »Bodočnost« na upravo »Edinosti«.

DROGERIJA Josip Zigon ul. Caserma 8

Izbor drog, barv, čopičev, pokosti, parumov, fin. mila. — Zaloga mineralne vode, voska za parkete, na mrzlo pripravljene sirupa tamarind, malinovec itd. itd.

ZA BIRMO!

Leon Fano TRST

ulica Nuova 42

zlatar in draguljar

prodaja, kupuje in zamenjuje zlatanino, srebrnino in dragulje; sprejema poprave po najzmernejših cenah ter prodaja na mesečne obroke proti solidnemu jamstvu.

MALA OZNANILA

V novi prodajalnici jestvin in kolonijal Petra Peternei v ulici Gula št. 76 je dobili vsakovrstne jestvine kakor: kavo, riž, testenine (napeljske), sladkor, turško in belo moko, naravno maslo, sveče, milo, jedilno olje prve vrste po 36 novč.

— Blago vedno sveže. —

Svoji k svojim!

Podpisani priporočajo svojo zalogo oglja, drva, premaga in drugo razno kurjavo ter petrolej. Pošiljanje na dom.

Josip Muha, ul. Cavana (uhod ulica Cavazzeni št. 3).

OOOOOOOOOOOOOOOO

Tomasoni Ulisse

Trst slikar-dekorator. Sprejema delo na deteli Dekoracije sob s papirjem. Slikanje sob in napisov v vseh slogih in na vse načine. Ponarejen les in marmor. Barvanje pohištva, podov itd. Vse po zmernih cenah, točno in hitro. — Delavnica: ulica 'Ige Fesole št. 19.

Iv. Kopač

svečar v Gorici priporočajo priznajo najboljši in najcenejši voščene sveče. Cenik brezplačno in franko.

OOOOOOOOOOOOOOOO

= Nova zaloga =

ovsa in senna na debelo in drobno M. vd. Zerquench ul. Pierluigi di Palestrina (prej ul. delle Acque) vogal ul. Coroneo.

Tovarna kisa Broschina & Hrovath Trst - Riva Grumula 8

Zaloga vinskega kisa in specialnih kisov. Konkurenčne cene.

OOOOOOOOOOOOOOOO

Prva trž. brusilnica

na električno moč

Gualtiero Cozzio

Passo S. Giovanni št. 2 (vogal ulice Torrente nasproti kavarne Chiozza izvršuje vsakovrstno brušenje in poliranje. Ima tudi v zalogi vsakovrstne nože itd.

Jvan Jančar

tehn. konces. zobozdravnik TRST ul. Torrente 32 II. n. Delavnica za umetno zobovje. Izvršuje popolno zobovje iz kaučuka ali zlata po francoskem sestavu. Poprave v 2 urah.

Cene zmerne.

Sprejema od 8—6 pop.

Svoji k svojim!

Opozarjamo vsakega varčnega rodoljuba, da edina hrvatska zavarovalna zadruga

„Croatia“

stoječa pod pokroviteljstvom slob. in kralj. glavnega mesta Zagreb sprejemlje vsako vrsto nepremičnin (hiše, gospodarska poslopja, tovarne) ter premičnin (kakor pohištvo, gospodarsko orodje, stroje, živino, žito, slamo, seno, blago v skladiščih ali na prostem itd.) v zavarovanje proti ognju in strelu po najnižjih cenah in z najboljšim jamstvom. — Dolžnost vsakega dobrega Slovana je zavarovati se pri domačem zavodu — že da ne gre denar v tujino.

Vsa zavarovanja sprejema ter daje vsa pojasnila

Podružnica zavarovalne zadruge „Croatia“-Trst

ULICA TORRE BIANCA 20

Zastopniki za vsako mesto, trg in večje vasi (Primorske, Kranjske, Koroške in Stajerske) se sprejemajo pod ugodnimi pogoji.

KONSTANTIN RUBINIK

Prodajalnica mrežic, Ulica Stadion 3.

Sprejema prekladanje in čiščenje svetilk na plin ob času selitve. Neprekosljive plinovne mrežice. — Vsakovrstni pripadki za razsvetljavo.

Naročbe za popolno čiščenje stanovanj.

Žrgovina z manufakturnim blagom

ANION SANZIN pok. Frana - Barriera vecchia II.

Velik dohod satena, perkala, batista, pikeja in cefija. — Blago za ženske obleke, pletene spodnje srajce, moderci, drobnarije — Hele in barvane srajce za moške, ovratniki, zapetniki; kravate in pot ebščina za delavce.

Vse po najnižjih cenah, da se ni bati konkurence.

Za birmo!

Dragotin Vekječ

na Gorau št. 47

vsakovrstne zlatenine, srebrnine in žepne ure. Cene zmerne

Kavarna-restavracija Sv. Iva

5 minut od Bošketa.

SENČNAT VRT

VSako NEDELJO IN PRAZNIK

koncert

vojaške godbe c. in kr. pešpolka št. 97.

Izvrstno pivo, vino, mrzle jedila itd. itd.

Vstopnina prosta.

Na mnogobrojno udeležbo vabi

JULIJ PREMUR

ZOBOZDRAVNIK

Univ. Med. Dr. Makso Brillant

v TRSTU

ulica S. Antonio št. 9. II. nadstr.

Izvršuje izdelanje z emajlom, porcelanom, srebrom in zlatom.

I deluje posamezne umetne zobove kakor tudi celo zobovje.

ORDINIRA od 9.—12 predp., 3.—5. popol.

Alojz Cian & A. Visintini

naznanjata cenjenemu občinstvu, da sta prevzela na lasten račun trgovino in avtorizovano krojačnico

Alla Città di Trieste

v ul. Torrente št. 40 (nasproti gledišču Goldoni).

Tam se vdobiva velika zaloga izgotovljenih oblek za odrasle in dečke. Delavske hlače prve vrste kakor tudi blago vseh vrst in najposlednejše novosti.

„SANUS“

novi higijenični zobotrebniki

disinfektirani parfemirani

zaprošen patent

se prodajajo povsod.

C. COMINI, Trst Barriera 28

Čudo v ceno!

500 komadov samo za gold. 1.85.

Ena krasna zamčeno dobro idoča precizijska ura na 36 urni tek s pozlačeno verižico 1 krasna špila s ponar. biseri, kravato, 1 pozlačen prstan s ponar. kamnom za gospode ali dame, 1 krasna garnitura gumbov iz 3% double zlata za manšete, ovratnik in prsa, 6 platnenih žepnih rut, 1 jako lepa žepna pisalna oprava, 1 krasno žepno ogledalo v skatljici z glavnikom, 1 lepo dišeče toaletno milo, 1 vez, beležnica, 12 razglednic slavnih umetnikov zadnjega stoletja, 72 angl. pisalnih peres in 395 raznih reči, ki so v hiši neobhodno potrebne. Vse skupaj z uro, ki je sama toliko vredna, stane 10 gold. 1.85. Pošilja na povzetje ali predplačilo.

H. SPINGARN, Krakov št. 43.

Kdor naroči 2 zavitka, vdobi v dar 1 lep žepni nožič na dve rezili, pri več kot 2 zavitkih se priloži vsakemu po 1 tak nožič. Za kar ne ugaja se denar takoj povrne.

Prodajalnica ur

Anton Bucker

TRST - Barriera vecchia 19 - TRST.

Velik izbor žepnih, srebrnih in zlatih ur. Zidne ure. — Budilnice od gold. 1.50.

Prodaja tudi na obroke.

Zaloga stavbinskih potrebščin

kakor:

apna, peska, opeke, korcev, cementnih plošč itd. itd.

GUSTAV MARCO

Trst ulica Luigi Ricci šte. 8 Trst